

2021-03-24

TJÄNSTESKRIVELSE
KFKS 2015/101-251 och
KFKS 2013/267-251

Kommunstyrelsen

Utbyggnad av vatten- och spillvattenanläggning i Sydöstra Boo

Yttrande till länsstyrelsen

Förslag till beslut

Kommunstyrelsens stadsutvecklingsutskott föreslår att kommunstyrelsen beslutar följande.

Kommunstyrelsen beslutar att anta förslag till yttrande om utbyggnad av vatten- och spillvattenanläggning i Sydöstra Boo, Nacka, enligt bilaga 1 till tjänsteskrivelsen daterad den 24 mars 2023.

Beslutet justeras omedelbart.

Sammanfattning

Länsstyrelsen har i februari 2021 begärt en skriftlig redogörelse av kommunens tidsplan vad gäller utbyggnaden av vatten- och spillvattenanläggningen i Sydöstra Boo samt förklaring till eventuella förseningar. Anledningen till länsstyrelsen begäran är att det i ett nyhetsbrev till de boende i Sydöstra Boo i november 2020 står att utbyggnaden kan påbörjas när detaljplanerna för aktuella områden har vunnit laga kraft. Enligt länsstyrelsen är detta motsägelsefullt i förhållande till mark- och miljödomstolens domar från 2019 enligt vilka utbyggnaden av vatten- och spillvattenanläggning inte bör hindras av eventuella förseningar i detaljplanarbetet.

I förslaget yttrande anges status för aktuella detaljplaner och vissa anledningar till uppkomna förseningar i detaljplanarbetet. Därefter lyfts betydelsen av att utbyggnaden av vatten- och spillvattenanläggningen i Sydöstra Boo behandlas som ett projekt bestående av flera delområden fram. Produktionsutmaningar och exempel på beroenden mellan delområdena redogörs för. Vidare framhålls vikten av samordning av utbyggnaden av

vatten- och spillvattennätet med upprustning av vägarna. Problematiken med markåtkomst och olika alternativ för att lösa denna fråga behandlas också i förslaget till yttrande. Avslutningsvis redogörs för arbete som genomförts och som pågår i syfte att planera och förbereda inför produktionsstarten av utbyggnaden av vatten- och spillvattenanläggning i Sydöstra Boo. I detta sammanhang förklaras att framtagande av etappindelning och tidplan för utbyggnaden pågår men då detta arbete ska vara färdigställt först under maj månad har kommunen inte möjlighet att lämna uppgift härom i detta skede. Däremot kan komplettering i denna del ske ifall länsstyrelsen önskar.

Ärendet

Bakgrund

Länsstyrelsen beslutade i februari 2019 att förelägga kommunen att senast den 31 december 2022 bestämma verksamhetsområde och tillgodose behovet av dricksvatten- och spillvattentjänster genom en allmän anläggning i föreslagna detaljplaneområden för Dalvägen-Gustavsviksvägen och Mjölkudden-Gustavsviks gård, med undantag av Bergholmen. I september 2019 ändrade mark- och miljödomstolen genom målen M 1854-19 respektive M 1961-19 länsstyrelsens beslut så att länsstyrelsens föreläggande ska vara uppfyllt senast den 31 december 2024 för Dalvägen-Gustavsviksvägen respektive den 30 maj 2024 för Mjölkudden-Gustavsviks Gård.

Länsstyrelsen har den 5 februari 2021 begärt en skriftlig redogörelse av kommunens tidsplan vad gäller utbyggnaden av vatten- och spillvattenanläggningen samt förklaring till eventuella förseningar. Som skäl för begäran anges att kommunen i ett informationsbrev till fastighetsägarna inom aktuella områden i november 2020 informerat om att utbyggnaden av vatten- och spillvattenanläggningen kan påbörjas när detaljplanerna vunnit laga kraft. Detta överensstämmer enligt länsstyrelsen inte med mark- och miljödomstolens domar där det framhålls att tidpunkten för utbyggnaden av vatten- och spillvattenanläggningen inte ska knytas till detaljplanernas lagakraftvinnande och att försening av detaljplanerna inte bör hindra att områdenas behov av en allmän vatten- och spillvattenanläggning tillgodoses.

Länsstyrelsen är tillsynsmyndighet över att kommuner fullgör sina skyldigheter enligt lag om allmänna vattentjänster. Avstämning av förslag till yttrande om utbyggnad av vatten- och spillvattenanläggning har skett i samråd med Nacka vatten och avfall AB.

Förslag till yttrande

I förslaget till yttrande förklaras inledningsvis statusen för detaljplanerna inom de olika områdena i Sydöstra Boo och vissa anledningar till att detaljplanerna för Dalvägen-Gustavsviksvägen samt Mjölkudden-Gustavsviks gård blivit försenade.

Därefter framhålls betydelsen av att utbyggnaden av kommunal vatten- och spillvattenanläggning inom Sydöstra Boo behandlas som ett projekt bestående av flera delområden. Sydöstra Boo har flera produktionsutmaningar och de olika delområdena är beroende av varandra vad gäller exempelvis användning av etableringsområden, geoteknik,

hänsyn till skyddade arter med mera. Utbyggnaden av vatten- och spillvattenanläggningen förutsätter också godtagbar bärighet i vägarna vilket innebär att utbyggnaden av vatten- och spillvattennätet är beroende av att upprustningen av vägarna i området sker. Arbetena kommer att kräva trafik Anpassning i stor omfattning för att dels uppnå samspel med boende, samhällsservice och bygglogistik dels genomföra byggnationen överhuvudtaget.

Vidare poängteras vikten av samordning och helhetssyn för att kommunen ska kunna hushålla med resurserna och ge invånarna maximalt värde för skattepengarna. Utbyggnaden av vatten- och spillvattenanläggningen kommer bland annat på grund härav att samordnas med upprustningen av vägarna i en gemensam entreprenad. En samordnad entreprenad istället för två separata entreprenader medför fördelar när det kommer till kostnader för förberedande respektive återställande arbeten, trafikavstängningar och besiktningar samt att utbyggnadstid och störningar för de boende kan hållas nere.

En annan viktig faktor gäller frågan om markåtkomst. Kommunen behöver få rådighet till mark ägd både av privata fastighetsägare och vägföreningar för att kunna genomföra nödvändiga upprustningsåtgärder på vägarna och utbyggnad av kommunal vatten- och spillvattenanläggning. Då detta vanligtvis sker i lantmäteriförrättningar efter att en detaljplan vunnit laga kraft blev kommunens arbetsinriktning efter mark- och miljödomstolens domar att kommunen skulle teckna frivilliga överenskommelser om markåtkomst med berörda fastighetsägare och vägföreningar. Fastighetsägare och vägföreningar visade sig vara negativa till detta tillvägagångssätt varför kommunen inte ser någon annan möjlighet än att detaljplanerna behöver vinna laga kraft innan utbyggnaden av vatten- och spillvattenanläggningen kan påbörjas. Bland annat denna information framgick i det nyhetsbrev som de boende i Sydöstra Boo fick från kommunen i november 2020.

I förslaget till yttrande lyfts även fram arbete som genomförts och som nu pågår inför utbyggnaden av vatten- och spillvattenanläggningen. Det gäller bland annat Nacka vatten och avfall AB:s översyn av befintligt vatten- och spillvattennäts kapacitet och dimensionering av ledningsnätet inför anslutning av Sydöstra Boo.

Därtill redogörs för det omfattande planerings- och produktionsarbete som pågår i syfte att bland annat få fram en etappindelning och tidplan för hela Sydöstra Boo som möjliggör genomförbarhet i projektet. Kalkyler ses över och behov av miljötillstånd och liknande går igenom. Utförd projektering inventeras i syfte att ta fram bygghandlingar som kan ligga till grund vid upphandling av entreprenaden och en upphandlingsstrategi tas fram. Detta planerings- och produktionsarbete beräknas vara klart först under maj månad varför kommunen inte kan lämna en tidsplan för utbyggnaden av vatten- och spillvattenanläggningen i det föreslagna yttrandet. Kommunen framhåller dock att, för det fall länsstyrelsen önskar ytterligare information om kommunens tidplan för utbyggnaden i Sydöstra Boo, kan kommunen komplettera med uppgifter härom efter planerings- och produktionsarbetets färdigställande.

Avslutningsvis anges i förslaget till yttrandet att även om detaljplanernas antagande, och därmed lagakraftvinnande, har försenats jämfört med vad som bedömdes under våren 2019 så ser inte kommunen att denna försening ensamt kommer vara avgörande för tidsåtgången vid utbyggnaden av vatten- och spillvattenanläggningen i Sydöstra Boo. Tidsåtgången kommer vara avhängig ett flertal faktorer, beroenden och produktionsutmaningar, men kommunen och Nacka vatten och avfall AB arbetar redan intensivt med att planera och förbereda utbyggnaden av vatten- och spillvattenanläggningen med målet att förse fastigheterna i området med vatten och avlopp så snabbt det bara är möjligt.

Ekonomiska konsekvenser

Förslag till beslut innebär inga negativa ekonomiska konsekvenser för Nacka kommun. Att kommunal vatten- och spillvattenanläggning ska byggas ut har varit en förutsättning sedan programarbetet för Sydöstra Boo startade 2012. Kommunen inser behovet av att skyndsamt bygga ut allmänt vatten- och spillvattennät men behöver möjliggöra en utbyggnad som är ekonomiskt och långsiktigt hållbar.

Konsekvenser för barn

Det är viktigt ur ett barnperspektiv att kommunal vatten- och spillvattenanläggning byggs ut.

Bilagor

- Bilaga 1 Förslag till yttrande om utbyggnad av vatten- och spillvattenanläggning i Sydöstra Boo
- Bilaga 2 Länsstyrelsens begäran om redogörelse

Ulf Crichton
Enhetschef
Exploateringsenheten Nacka

Anna Dolk
Exploateringsingenjör
Exploateringsenheten Nacka

Eva Olsson
Exploateringsingenjör
Exploateringsenheten Nacka

Peter Skogberg
Enhetschef
Enheten för bygg och anläggning

Pär Åkesson
Byggprojektledare
Enheten för bygg och anläggning